

Quan hệ thương mại giữa Việt Nam và Trung Quốc

Lê Tuấn Lộc^(*)

Ngày nhận bài: 10/11/2016 | Biên tập xong: 02/01/2017 | Duyệt đăng: 10/01/2017

TÓM TẮT: Nghiên cứu về mối quan hệ thương mại (QHTM) giữa Việt Nam và Trung Quốc trong giai đoạn từ năm 2001 đến nay, trên cơ sở đó nhận dạng những đặc điểm và xu hướng mối QHTM giữa hai quốc gia và đề xuất các kiến nghị chính sách nhằm tăng hiệu quả QHTM của Việt Nam với Trung Quốc. Sử dụng lý thuyết lợi thế so sánh (LTSS) và các mô hình đánh giá QHTM, nghiên cứu đi đến khẳng định, Trung Quốc là đối tác thương mại quan trọng của Việt Nam. Trung Quốc xuất khẩu sang Việt Nam chủ yếu các sản phẩm chế tác, nguyên liệu sản xuất, trong khi Việt Nam xuất khẩu sang Trung Quốc chủ yếu các sản phẩm nông, thủy sản. Nghiên cứu đề xuất Việt Nam tiếp tục mở cửa hội nhập để mở rộng thị trường xuất khẩu, tăng cường sản xuất và xuất khẩu sản phẩm chế tác với giá trị gia tăng cao, tập trung xuất khẩu sản phẩm có LTSS, phát triển ngành công nghiệp hỗ trợ để giảm nhập khẩu từ Trung Quốc.

TỪ KHÓA: lợi thế so sánh, quan hệ thương mại, Việt Nam và Trung Quốc.

1. Giới thiệu

Trung Quốc và Việt Nam có mối quan hệ kinh tế truyền thống lâu đời. Kể từ những năm 1990 đến nay đã có hơn 50 Hiệp định hợp tác về kinh tế hoặc có liên quan và nhiều thỏa thuận cấp nhà nước, thương mại quốc tế giữa hai nước. Trung Quốc trở thành một trong những đối tác thương mại quan trọng của Việt Nam với kim ngạch thương mại hai chiều không ngừng gia tăng. Nếu trong 10 năm đầu sau bình thường hóa quan hệ (1991-2001), kim ngạch xuất khẩu (KNXK) của Việt Nam sang thị trường Trung Quốc còn nhỏ bé so với KNXK của Trung Quốc sang Việt Nam thì từ sau năm 2001, tình hình xuất khẩu của Việt Nam sang thị trường Trung Quốc đã có chuyển biến tích cực với tốc độ tăng trưởng kim ngạch

hàng năm gần 15% (Phạm Thị Minh Lý và Lê Tuấn Lộc, 2015). Kim ngạch thương mại hai chiều giữa Việt Nam và Trung Quốc cao hơn bất kỳ giá trị tương ứng nào giữa Việt Nam và đối tác thương mại khác trên thế giới. Trung Quốc là thị trường tiêu thụ rất quan trọng đối với hàng hóa xuất khẩu của Việt Nam đồng thời là thị trường cung cấp nguyên liệu và thành phẩm quan trọng cho Việt Nam trong quá trình công nghiệp hóa và hiện đại hóa đất nước. Tuy nhiên, hình thành Cộng đồng kinh tế ASEAN, TTP và xu hướng tự do hóa

(*) **Lê Tuấn Lộc** - Trường Đại học Kinh tế - Luật, Đại học Quốc gia TP.HCM; Khu phố 3, Phường Linh Xuân, Quận Thủ Đức; Tp. Hồ Chí Minh; **Email:** loclt@uel.edu.vn.